კვირა, 24 სექტემბერი 1917 წ.

რედაქციის ადრესი: თფილისი, ოლღას ქუჩა, № 6.

ფასი 25 კაპ.

ეშმაკის მათრახი

№ 39

1917

ეშმაკის კოოპერატივი.

„ქალაქის" წარმომადგენელი.—აბა, „ამხ. ეშმაკო, გვიბოძე ერთი თავი ქიათურისათვის.

ეშმაკი. თქვენ როგორი თავი გნებავთ, ძველი თუ ახალი სისტემისა?

წარმომადგენელი. რასაკვირველია ახალის.

ეშმაკი. თქვე დალოცვილებო, იძახით ახალის, ახალისო, ძველებს რაღა ვუყო, აი აქ მიყრია.

წარმომადგენელი. ფიქრი ნუ გაქვს, ახლა იმდენი თავია საჭირო, რომ ძველიც გასაღდება.

ეშმაკი. რამდენ გირვანქიანი გნებავთ?

წარმომადგენელი. რამდენიც იქნება, ოღონდ კი იყოს...

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ობერ-პროკურორი

ივერიის წმინდა ეკლესიისა

დავით კასრაძე.

შემთხვევით წავიკითხე ივერიის ეკლესიის ობერ—პროკურორის, დავით კასრაძის წერილი: „იუმორი, თუ სიბრიყვე“.

ანკი რამდენ სიბრიყვეს პატივცემული დავით კასრაძე დასწერს ყველა თუ ვიკითხეთ ჩვენს ბედს ძალი არ დაჰყეფს!

ეს (არა უკანასკნელი) მისი სიბრიყვე მე შემეხება და სხვა არა იყოს, ვალდებულება მაწევს წავიკითხო.

„კამათი“ სწორმოებს „ეშმაკის მათრახის“ სასულიერო ნომრის გარშემო.

თავის დიდებულ ვიცე-მოწინავეს დავით კასრაძემ წაუმძღვარა ჩემი წერილიდან ამონაგლეჯი სიტყვები: „ხშირათ მოხთება, რომ ვირის იდეალს კაცი ემსახურება, ხოლო კაცისას ვირი,“ და მართლაც ძნელი წარმოსადგენი იყო უკეთესი საბუთი ამ სიტყვების დასამტკიცებლათ, ვიდრე მასზე მიშენებული, დავით კასრაძის წერილია.

რამ აამხედრა პატივცემული დონ კიხოტი ქართული ეკლესიისა?

აქ მრავალგვარი მიზეზი შეიძლება დასახელებულ იქმნას, ვინაიდან ზოგიერთა მწერალი ერთობ მიზეზიანი ბუნების პატრონია, ხოლმე.

შეიძლება დავით კასრაძე განვვირისხდა იმითომ, რომ ჩვენ ჩვენს პირველ წერილში ისიც არ მოვიხსენიეთ. და თუ ეს მართლა ასეა დავამშვიდებთ „საქართველოს“ უებრო მგოსანს, რომ აღნიშნულ წერილში ჩვენ ვეხებოდით **„მათ ღვაწლს საღმრთო წერილის ფაღლსაზრისით.“** ჩვენ რომ საერო მწერლობასთან გვქონოდა საქმე, დარწმუნებული ბრძანდებოდეს ბ-ნი კასრაძე, რომ არც მის ღვაწლს დავივიწყებდით. დღეს კი, როცა დავით კასრაძემ ასე ჩინებულათ დაიკო ქართველი სამღვდელოება ეშმაკის თავდასხმისაგან თავისი სახელოვანი წერილით, ისიც თამამად შეიძლება აღნიშნულ ისტორიულ გვამებს მიეწეროს, მაგრამ მაშინ, როცა მე ჩემს წერილს: **„ვირის დაწყდა“** ვწერდი ეს ისტორიული შრომა დაჭიმულობისა არ არსებობდა და მაშასადამე ამ მხრივ მას არაფერი სასაყვედურო არც შეიძლება ჰქონდეს ჩვენთან.

შეიძლება პატივცემული ობერ პროკურორი*) ჩვენ პრესის შებღალვას გვაწერს და ამით აღშფოთდა მისი ფაქიზი ბუნება? თუ ეს მართლა ასეა, მაშინ არაფერი დაუშავდება ჩვენ უბადლო მწერალს, ერთხელ კიდევ რომ გადაიკითხავდეს კრილოვის ჩინებულ იგავს: „მიმეული და სარკე“, ამ შემთხვევაში მას სარკეობას სამართლიანს გაუწევს მისივე წერილი: „იუმორი, თუ სიბრიყვე?“ მართალია აღნიშნულ წერილში მეტათ ღრმა მეცნიერული აზრებია გამოთქმული კორკოტის, მარჩილისა და საკუთრების საკითხებათა დასასაბუთებლათ, მაგრამ შეიძლებოდა ეს ღრმა აზრები უკეთესი ენით დაწერილიყო. ასეა, თუ ისე ამ მხრივ მე სრული უფლება მაქვს ბ-ნ კასრაძეს „მწველელი ძროხის წიხლები“ მოვიგონო: „უზრდელობა“, „სიბრიყვე“ „მატრაკვეც“ ეს დავით კასრაძის წერილის საუკეთესო სიტყვებია. ამგვარათ არც ამ მხრივ იყო მოსალოდნელი ასეთი განრისხება ჩვენი უსაყვარლესი მწერლისა.

შეიძლება დავით კასრაძე იმან გააბოროტა, რომ გაუგებრობით ჩვენ ტაბლა-კორკოტის უარყოფა შემოვეწამა? ღმერთმა დაგვიფაროს! ჩვენ ქართული ეკლესია ისე ვერ წარმოგვიდგენია, თუ საკურთხ-ტაბლა-კორკოტობა მოისპო. პირიქით, ჩვენ ყოველთვის მოუწოდებდით ქართველ მოწმენე საზოგადოებას, მიეცალებულის ცხონება ისე არ შეიძლება, თუ ძღვდელმა შაბათობით მის სახელობაზე შემწეარი ქათმები და ხაჭაპურები არ მიერთვა თქო. ჩვენ, ეშმაკები, არც სხვა და სხვა საიდუმლოებათა წინააღმდეგნი ვართ. განა შეიძლება კაცმა აღსარება არ აღიაროს? ნეტარ-ქრისტეს მოყვარე სამღვდელოება აღსარებაში მოსმენილს აშკარად პოლიციასაც უზიარებდა, მაგრამ ეს ხომ საკმაო საბუთი არ არის ცოდვათა ჩამბარების მოსასმობათ.

ჯვარის წერა? ოჰ, ღმერთო ჩემო! განა შეიძლება ჯვარის წერა მოისპოს? აბა რას ემსგავსება

---

*) თითონ დავით კასრაძე თავის თავს „პრესის მადიტინერს“ უწოდებს მაგრამ ეს სახელი **მის** ისე **შეშვენის რაგორც ძროხას კურტანი.**

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჯვარ-დაუწერელი ცოლ-ქმარი? ცხონებული ლუარსაბ თათქარიძეც ხომ იმ აზრისა იყო, რასაც ჩემთან ერთად იზიარებს ივერიის წმინდა ეკლესიის ობერ-პროკურორი დავით კასრაძე წარმოიდგინეთ თქვენ ლუარსაბ თათქარიძე „ღრაჟდანსკი ბრაკით“ ყოფილიყო შეუღლებული დარეჯანთან! არა, მე ეს არასოდეს არ მითქვამს და დავით კასრაძე მხოლოდ შეცდომით მაწერს. მე ვერ შევურიგდები იმ გარემოებას, როცა ჩვენი ეკლესიის კარებთან ვაჭრობა აღარ იქნება მეჯვარესა და მღვდელს შორის ჯვარსაწერ ქანქრის რაოდენობათა შესახებ. იმდენ ჯერ მინახავს მე ეს „ტორგი“ რომ მისი არსებობა ჩემთვის მოთხოვნილებათ გადაიქცა, ისევე როგორც თვით სამღვდელოებისათვის. ვიტყვი იმასაც, რომ დავით კასრაძე ამ საკითხს სხვა, უფრო ღრმა ეროვნული თვალსაზრისით უყურებს ის, როგორც ქართველი ბურჟუაზიის მეზაარალტრე, მღვდელსა და მის მრევლთა შორის გამართულ ვაჭრობას ქართული ეროვნული ვაჭრობა-მრეწველების აღორძინების გაკვეთილებათ სოფლის. მართლაც და ხომ უნდა მიეჩვიოს ჩვენი ერი ამ საქმეს და გამოვიდეს სავაჭრო სამრეწველო ასპარეზზე?

ერთი სიტყვით მე ვერ ვამიგია რამ აამხედრა ჩემს წინააღმდეგ ბ-ნი დავით კასრაძე.

არის კიდევ ერთი მოსაზრება. ამბობენ ბ-ნ კასრაძეს უნდა კათალიკოსობაზე თავისი კანდიდატურა წამოაყენოსო და თუ ეს მართალია, მაშინ ნამსახურებითი ფურცელიც უნდა წარედგინა საეკლესიო სობოროსათვის. იმასაც მოგახსენებენ, რომ ერთ-ერთ კრებაზე მან კიდევაც განაცხადა: ამდენი შრომა მიმიძღვის ივერის ეკლესიის წინაშე და თუ ჩემსას არ დაიჯერებთ კრებას დავსტოვებო. ხუმრობა მუქარა ხომ არ იყო და ალბათ კრებაც დასთანხმდა. ჩვენ ეს გარემოება არ ვიცოდით, თორემ „ეშმაკის მათრახის“ რედაქცია თითონ წამოაყენებდა კათალიკოსად დავით კასრაძის კანდიდატურას.

კმარა რაც ფაქტები მოვიყვანე ჩემი უდანაშაულობის. აწ საჭიროა თვით კასრაძის წერილს დაუბრუნდეთ. დავით კასრაძე სწერს:

„ავიღოთ პირველი წერილი ბ-ნი ეშმაკის „ვირის ღვაწლი“, რა არის ეს თუ არ ბიწიერების აპოლოღია? ან და ხელმოუწერელი ლექსი „ა ხუცესი“.

რაიცა შეხება ჩემს წერილს „ვირის ღვაწლი“, ბევრი ნაკლით არის აღჭურვილი, ვინაიდან მრავალ პატივცემულ ვირთა ღვაწლი დაგვრჩა აღუნუსხავი, მაგრამ „მიწიერებას“ -მასში არავითარი მონაწილეობა არა აქვს. უფრო საინტერესოა მეორე ხელმოუწერელი ლექსია „ხუცესი.“ მაქს ნორდაუ*) არ ვიცი რა აზრისაა, მაგრამ ჩვენის ცნობით ამ ლექსს ავტორი არა ჰყავს, ან უკეთ ვთქვათ მისი ავტორია მთელი დასავლეთი საქართველო. კასრაძის საუბედუროთ ეს ლექსი ხალხურია და ჩემს თვალ წინაც (ნათვლა-ქორწილში) არა ერთსა და ორ მღვდელს წამოუწყია სიმღერით აღნიშნული ლექსი.

ობერ პროკურორის დამახასიათებელია ის თვისებაც, რომ ამბობს: მთელი ნომერი „ბიწიერების აპოლოღიაათო“ და ერთი ნიმუში არ მოიყვანა ამ ბიწიერებისა. რატომ? მიტომ, რომ ჩვენი ბიწიერება მის „უბიწოებასთან“ შედარებით აბრამის ბატკანია.

დავით კასრაძე ერთობ ახირებული მწერალი ყოფილა. ერთად ერთი მოხდენილი აზრია მის წერილში და ისიც მაქს ნორდაუს ეკუთვნის ჩვენს ობერ პროკურორის ღმერთიც თავისებურათ ჰყავს წარმოდგენილი. მას ეგ ხატება ღვთისა ალბად სადმე ძველ სოფლის ეკლესიაში უნახავს. აი მისი გამოხატულება:

ხალიჩებიან ტახტზე ზის მოხუცი ღმერთი. ფეხი მოკეცილი აქვს, გვერდებზე მოქარგული ფარჩის მუთაქები უწყვია. გრძელი, საბლალოჩინო წვერი, ტახტზე დადის და თანაც მთელ გულმკერდს ეფინება. ხშირი წამწამი თვალებს სუროსავით გადმოჰფარებია. თეთრი თმაც ბეჭებზე აფარია. წინ შემწვარი გოჭი, მოთალო და მწვანილეულება უწყვია. ცალ ხელში პატარა ყანწი უჭირავს, ხოლო მარცხენა იღლიაში კუპრიელი. სახე მას კეთილი, ღიმობიერი და მომღიმარი აქვს. აი როგორია დავით კასრაძის წარმოდგენილი ღვთის ხატება.

ჩვენ კი ღმერთი არც ვიცით რა სახისაა. არც ერთ ჩვენს თანამშრომელს ის არ უნახავს, თორემ ან კარიკატურას კი გადაიღებდენ და ან ნამდვილ სურათს. ჩვენ მხოლოდ ზოგიერთი მისი თვისებები ვიცით.

---

*) მოწაფეა დავით კასრაძისა!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ა) პირველ ყოვლისა ის ყველა ენაზე ლაპარაკობს, ან უკეთ ვსთქვათ მას ყველა ენაზე ელაპარაკებიან; მაგრამ მე ჯერ არავინ მინახავს რომ მისი თხოვნა იმას დაეკმაყოფილებიოს. ყველაზე უფრო ის მღვდლების თხოვნას სტოვებს უყურადღებოთ, ვინაიდან მას იმათგან თავი მობეზრებული აქვს.

ბ) მეორე მისი თვისება უარყოფითია: ის არავის არ ინდობს, ზოგს დროთი და ზოგს უდროოთ ჰკლავს. ამის შესახებ თქვენ მოგეხსენებათ სოლომონ ზურგიელიძის აფორიზმი: „კაცი, რომელიც იბადვის, იგივე ჩადის საფლავსა“ და ახლა მოგახსენებთ ლადო გეგეჭკორის მოსაზრებაც!

„გულში ჩამეცა ლახვარი,
გრძნობამ შელახა გონება,
თურმე იმ ქვეყნად სიკვდილსა
სუყველა დაემონება“

ღმერთს რომ ეს ცუდი თვისება არა ჰქონდეს, ჩვენ ბედს ძაღლი არ დაყეფდა.

გ) მესამე თვისება ღვთაებისა ის გახლავთ, რომ გონიერების განაწილებაში ერთობ უსწორ-მასწორია ზოგიერთ ადამიანს თავის თავზე ისეთ წარმოდგენას მისცემს, თითქო დედა-მიწის სიმძიმე მის ბეჭებზე იყოს დაფუძნებული, ხოლო თავს საამისოდ სრულიადაც არ შეუიარაღებს. ამ მუხლებში დავით კასრაძესაც სრული ნება აქვს უმადური იყოს ღვთაებისა, (თუნდაც წვერიანის), ვინაიდან ამ ნიადაგზე ის დიდათ ჩამწვარია.

დროა წერილის ბოლო მოვუღოთ. ჩვენ ამდენსაც არ გავაგრძელებდით მას, თუ რომ ამ ჟამად საეკლესიო კრება არ ყოფილიყო. დასასრულ მოვიყვან დავით კასრაძის „პოსტ-სკრიპტუმს„, რომლითაც ის მაბეზღებს სამღვდელოებასთან:

„p. s. კარგი იქნება თავისი აზრი გამოეთქვა ამ ანტიეკლესიური ქადაგეის შესახებ იმ დემოკრატიულს სამღვდლოებას გაზეთ „ერთობის“ მასპინძლობით. რომ სარგებლობენ იზარებენ თუ არა ისინიც ასეთ აზრებს და თუ არა, რით და როგორ ჰსურთ გასცენ პასუხი ამ მოვლენას“.

ჩვენ მივუგებთ: დაე გაგვცენ პასუხი ყველაფრით, რითაც მოესურვებათ (თუნდაც გამკრიჭონ) მხოლოდ ვსთხოვ ნუ გამხდიან იძულებულს ხელ მეორედ ისეთი უზარო წერილი გადავიკითხო, როგორც დავით კასრაძეს სიბრიყვეა“.

ეშმაკი.

წერილი ეშმაკთან.

ძმაო ეშმაკო! ვიცი გიყვარს საეშმაკო ამბები და ერთ საეშმაკო ამბავს მეც გიგზავნი. საქმე იმაშია, რომ, ამ დღეებში წავიკითხე ვიღაც ნ. კალანდაძის „ასტრონომია“, რამაც, ცოტა არ იყოს, შური აღმიძრა. „როგორ,—წამოვიძახე გულნატკენმა,— ვიღაც კალანდაძე, რომელიც მიწაზეც ძლივს დახოხავს, ზეციურ ამბებს უნდა წერდეს და მე კი, მგოსანი, რომელსაც ჩემი ოცნების რაშით ათი ათასჯერ მაინც მექნება სამყარო გარდი—გარდო მოვლილი, გულ ხელ დაკრებილი უნდა ვიჯდე?!“ და მეც შევუდექი საქმეს. მართალია საიდუმლო ხმამ გამაფრთხილა: „შენი ასტრონომიაო, ლობიო და ლომიაო“, მაგრამ მე მაინც არ დავიჯერე და ჩემი საქმე განვაგრძე. დარწმუნებული ვარ, თუ კალანდაძეს მეცნიერული მეთოდით ვერ ვაჯობე, იმით მაინც ვაჯობებ, რომ ჩემი ასტრონომია ლექსათაა დაწერილი და ეს ხომ პირველი მაგალითია მთელ მსოფლიოში? მაშ შენც მოათავსე, ჩემო ეშმაკო, შენს „მათრახში“. დეე იცოდეს ბ. კალანდაძემ, რომ მის გარდა კიდევ არის ჩვენს კურთხეულ სამშობლოში „ასტრონომი“.

მზე და მთვარე.

მზემ წვერი ჰკრა... სხივთ ნაკადი
ოქროს ტალღათ გაიშალა,
მწვერვალს ყელზე მოეხვია,
ნისლთა რიდე მოაცალა,
დილის ნამით პირ დაბანილს
ვარდს ლაწვები შეუმშრალა,
ზღვას გულმკერდში ჩაეკონა,
მის უფსკრულში მიიმალა,
და დილიდან საღამომდე
იქ, ტალღებში, ბანაობდა,
მასთან ერთად ქანაობდა.
რა შებინდდა, ლაჟვარდი ცა
ვარსკვლავებით მოიჭედა,
მთვარე დინჯათ ამოცურდა,
ზღვას წიაღში ჩააცქერდა,
იქ მზის ლანდი დაინახა,
იცნო, იცნო ლვიძლი დედა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

და ნიავსა გადმოსძახა:
სათხოვარი რამ მაქვს შენდა:
ჩემს მშობელ მზეს გადაეცი
ჩემი აჯა, ჩემი თხოვნა,
რომ გულით მსურს მისი პოვნა.
რა რომ მოვწყდი მის მკერდს შემდეგ
არ მინახავს მისი სახე,
ობლათ დავალ მარტოთ მარტო...
თუ არ გჯერა მოდი, მნახე.
მართალია, შუქს მიგზავნის,
არ არს ჩემზე გულით მკვახე,
მაგრამ ვწუხვარ მაინც კიდევ,
რადგან ახლო ვერსად ვნახე...
ახ, ნეტავი ერთხელ კიდევ
ვიხილავდე სხივთა მფრქვეველს,
სიცოცხლის და შვების მძლეველს!
ბევრი ავი სიტყვა მესმის
მის შესახებ კაცის თქმული.
მინდა ვკითხო, მართალია,
თუ ზღაპარი მოჩმახული:
ნუ თუ მართლა უცივდება
ქვეყნის მნათობს ცეცხლის გული?!
ნუ თუ მართლა უნდა ჩაქრეს
ჩვენი შვება სიხარული
და წყვდიადმა, გულზვიადმა,
უნდა ჩანთქას მთლად სამყარო
და სიცოცხლის დაშრეს წყარო?!"
და ნიავმაც მზეს გადასცა
მთვარისაგან დანაბარი.
მზემ სხივები შეატოკა,
პირს გაეკრა ღიმი მტკბარი,
და მთვარესა შეუთვალა:
„იყავ მშვიდათ, გულ დამჯდარი:
შიში სიკვდილს ვერ დაიჭერს,
ამაოა გლოვა, ზარი!
შესაძლოა ასეც მოხდეს,
შედგეს ჩემი ჩარხის ბრუნვა,
მაგრამ გმართებს მისთვის ურვა!?
წეს-კანონი ბუნებისა,
მტკიცეა და შეუცვლელი:
ვინც მე შემქნა, ჩემისთანას
სხვასაც შექმნის მისი ხელი.
ბუნებაში ბევრი არის
ნივთი ცეცხლათ ასაგზნელი,
მხოლოდ უნდა მას სტიქია
ვულკანურათ შემრყეველი,
რომ აფეთქდეს, რომ აენთოს,
გახდეს ჩემებრ მოელვარე,
გაანათოს არე-მარე.
ეს ვარსკვლავნი აქ, სივრცეში,
მომხიბლავათ რომ დაცურვენ,
თვით მზეები არ არიან
და ჩემსავით არა ბრწყინვენ?
მაგრამ თუ მე მარტო ვმზეობ,
ისინი კი ჩემს გარს ბრუნვენ,
იმიტომ რომ დიადი ვარ,
ჩემს გავლენას ვერსად უვლენ.
მაშ აქედან ნათლად არ ჩანს,
შესაძლოა განჩნდეს სხვა მზე,
მსოფლიოს შნო, სილამაზე!"
და მთვარემაც შვება იგრძნო,
გულს მოეშვა, მოეფინა,
საოცნებოთ აკაშკაშდა,
ვერცხლის სხივთა შეკრა კონა,
მთა-ბარს ყელზე მოახვია,
ზღვას წიაღში ჩააკონა,
ღამის დემონს, ფრთებ გაშლილსა,
მკერდში ლახვრათ განუწონა
და მწუხრიდან ცისკრის დრომდე
უზოგველათ მიმოზღვევდა
და შავ კაბას ტანთ ახევდა.

ვ. რუხაძე.

წყალტუბო.

აბანო № 1. რომელსაც ძველათ ეპისკოპოზის აბანოს ეძახდენ, ხოლო დღეს მე „კათოლიკოზისა" დავარქვი, ყველაზე პატარა და უკეთ მოწყობილია. ის ჰკურნავს ყოველგვარ სასულიერო სნეულებათაგან, სიმსუქნისაგან, რევმატიზმისა და პადაგრისაგან, სისხლ ნაკლებობისა და სისხლ მეჭობისაგან. უხდება აგრეთვე ხმასაც. როგორც აუცილებელი თანამგზავრი სასულიერო კათოლიკოზის აბანოს წინ ამოჩუხჩუხებს მშვენიერი წყარო, სახელწოდებით „კუჭის წყალი". თითონ სახელი ამ წყაროისა აჩვენებს მის დანიშნულებას და განგების ხელს უნდა მიეწე-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

როს, რომ ეს წყარო სწორეთ იეფისკოპოზის აბანოს წინ ამოსკდა. „კუბის წყალს“ ბევრი გარეშე, არა სასულიერო პირიც ეტანება. ყველანი ხარბათ ეწაფებიან მას. მე ვნახე ახალგაზდა, რომელსაც ერთი დღის განმავლობაში თექვსმეტი ბოთლი წყალი დაელია და კუბი მაინც დამძიმებული არა ჰქონდა.

აბანო № 2. ძველთან გუბერნატორის ტიტულით იყო დაჯილდოებული. კათალიკოზის აბანოზე უფრო დიდიც და უფრო უსუფთაოც არის. ხალხი მას ბევრი ეტანება. აქედან ცხადია იმისი განსაკუთრებული ცხოველმყოფელობა. ჯერ ჯერობით გამორკვეულია, რომ ის უხდება: ბნედას, ბრონხიტს, უფეტერს, აპენდიციტს, ანსენტეიზმს, ბუასილს, და სხვა მრავალს. წყლის სითბო 33-° უდრის, ხოლო მოქმედება რადისა 4.

აბანო № 3. (ძველი აბანო) სიდიდით ყველაზე უფროსია და უსუფთაობითაც ყველაზე უსუფთაო. აქ არის 4 განყოფილება ორი საქრისტიანო, ორიც საეროელო. ძველი აბანო ეს უუსასწაულთ მოქმედესი აბანო მთელს წყალტუბოზე. ...ნელი წარმოსადგენია ისეთი სენი, რომელიც არ ამოგაყვეს აღნიშნულ აბანოდან. მისი სასწაულთ მოქმედების აღსანიშნავად საკმარია დავასახელოთ ის გარემოება, რომ ეგრეთ წოდებული „კუდები“ მხოლოდ ამ აბანოს წინ შეენიშნე თითოეულ აუზში ერთად ჩადის არა უმეტეს ორას-ორასი კაცისა, ან უკვე ვსთქვათ იმდენი რამდენიც შიგ ჩაწყობით ჩაეტევა. ქურდობა ამ აბანოში არც ისე ხშირი მოვლენაა, როგორც თფილისის სადგურზე, მაგრამ მის სიცოტავეს დიასაც ვერ დავემდურებით. ამ ნიადაგზე ჩხუბი და აყალ-მაყალი უმთავრესად ქალების განყოფილებაში ხდება.

კოდის აბანო დასავლეთის განაპირა მხარეზე სდგას და ორი განყოფილებისაგან შესდგება. როგორც კათალიკოზის აბანო, აგრეთვე კოდისა; არისტოკრატიული აბანოთ არის მიჩნეული და მასში „განბანაზ“ 30 კაპ. ღირს. კოდის აბანოს მახლობლათ ამოსდუღს **„თავის ტკივილის“** წყარო. მის გარშემო მუდამ აუარებელი მანდილოსნობა ფუსფუსებს და იბანს მტკივან თავს. განსაკეთრებულია მისი სასწაულთ მოქმედება.

იქვე, კოდის აბანოს შორიახლო მე აღმოვაჩინე **„მაზოლის წვეთი“**. ეს წყარო ისე მოსწყეთავს, როგორც თფილისის წყლის მილი, მაგრამ სამაგიეროთ მას განსაკუთრებული ადგილი აქვს. საკმარისია რამოდენიმე წვეთი „ლინზათ“ (ლუპეში სამჯერ) მაზოლიან ფეხზე, რომ უკვე კანიკურნოთ. ხალხში ამ წყაროს ჯერ ავტორიტეტი არა აქვს მოხვეჭილი, მაგრამ იმედი მაქვს მერმის ზაფხულში წყალტუბოს განსაკუთრებით მოაწყდება მაზოლიანთა ლეგიონები.

აგრეთვე განსაკუთრებული ყურადღების ღირსია ჩემი მეგობრის ლასა მგელაძისა და სამსონ კილმის მიერ აღმოჩენილი წყარო **„საბელატო“**. დარწმუნებული ვარ, როცა ქართველი საზოგადოება გაეცნობა მის ღირსებას წყალტუბოსკენ რკინის გზასაც გამოიყვანენ. წყალი „საბელატო“ საკმაოთ ამოსჩქეფს და მსურველთა სიმრავლეს საესებით დაკმაყოფილებს.

რაც უნდა ბელატი თავი იყოს, საკმარისია დღეში ხუთჯერ განიბანო იმითი (სამი თვის განმავლობაში) რომ თმა ამოსკდეს. ჩემი ლაპარაკი ბელატია ამ აღმოჩენის ღირებულების დასამტკიცელათ.

წყალტუბოს აბანოებზე ლაპარაკი ვგონებ საკმაოზე მეტიც მოგვიდა. მკითხველი იფიქრებს თითქო სხვა რამ კულტურული დაწესებულება აქ არც არსებობდეს. ეს კი ასე დიახაც არ არის. წყალტუბოს მშვენიერი სამკითხველოც აუგია მგოსანი აკაკის სახელობაზე. მართალია აღნიშნულ სამკითხველოს ყოველ თვე არ მოსდის ჟურნალ-გაზეთობა, მაგრამ ახლა არც ისეთი საინტერესო ამბებია, რომ ერთი თვის წინანდელი ამბავი მოძველებულათ ჩაითვალოს.

საინტერესო გასართობს წარმოადგენს ის წიგნი, რომელშიაც სამკითხველოში შემსვლელნი სწერენ თავის ვინაობას. ამ წიგნში იწერება სახელი, გვარი და სამსახური მკითხველისა. იქვე გვერდზე დატოვებულია ზოლი, „შენიშვნებისათვის“. როგორც გამოირკვა ეს ჟურნალი საუცხოვო საგარჯიშო წიგნი ყოფილა წყალტუბოელ უსაქმურთათვის და შენიშვნები მასში მოთავსებული ცხადჰყოფენ მკითხველთა გონება მახვილობას.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სახელი და გვარი	წოდება	შენიშვნა
ვასილ თუმანიშვილი	ნაფიცი ვექილი	ყუთი კედელზე არა ჰკიდია*)
ოტია იოსელიანი	„მგოსანი“	
Малакія Антелава	Чинов. воин. уѣз. пр.	შეიძლებოდა ქართულად დაწერა**)
უცნობი	„მგოსანი“	ამ ალბომში ჩასაწერი მე არა მქვს არაფერი! ან რა უნდა დამეწერა, შიგ სწერია ყველაფერი.
თამარა იოსელიანი	სოციალისტკა	მიყვარხარ ვიცი, არ უნდა ფიცი.
Тамара Хоштарія	Свѣтская барышня	
პოლიკარპე იოსელიანი	აზნაური	ძირს აზნაური! როცა იყავი აზნაური მაშინაც ვერ ხმარობდი და ახლა რას ჩააცივდი?
ვასილ ცხაკაია	შავი მუშა	ნუ იპრანჭები!***)

მე მხოლოდ სანიმუშოდ მოვიყვანე ეს ორიოდ მონაწერი წყალტუბოს აკაკისეულ სამკითხველოს იგნიდან, მაგრამ რათქმა უნდა ეს მხოლოდ ნაწვეტია იმისი რაც აღნიშნულ ჟურნალში სწერია. გულწრფელად ვურჩევ რევმატიზმიან სტუმრებს წყალტუბოს აბანოებისას თავისუფალ დროს გადაიკითხონ ეს წარწერები, ვინაიდან უკეთეს გასართობს ჭეშმარიტათ რომ ვერას იპოვნიან.

ეშმაკი.

---

*) როგორც ხედავთ ყურადღება იურიდიულ ნაკლზეა მიპყრობილი.

**) მართლაც. განა არ შეიძლებოდა ქართულად ჩაწერა?

***) განსაკუთრებით თანადროული და საყურადღებოა ეს უკანასკნელი შენიშვნა. მართლაც ადამიანის პრანჭვა-გრეხა იმაზე უფრო შორს სადღა წავა, როცა აწერს „შავი მუშა“ ვარო.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მოდა...

ახალი ქალაქი **კუდ-რაშა***) მისი ახლად არჩეული საბჭო.

*) ქალაქი **კუდ-რაშა** სამი უზარმაზარი შენობისაგან შესდგება.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ქაღაქი გორი და მისი ასალი თავი.

სვრგო რობაქიძე. სად ჯანაბაში არის ქალაქი რო ვერა ვხედავ?

პატარა ფელეტონი.

ტრაღედია.

„ზდაპარ იეო, ზდაპარ იეო,
ჭკადს ჩატი მომეკდარიეო,
დიდ ქვაბში არ ეტოდა
პატარაში არ ჭმარიეო“.

ქართული ანდაზა.

თფილისის რუსულ—ქართული გაზეთების ცნობით, ჩვენი საყვარელი ალექსანდრე ივანეს ძე ბატისოვი აურჩევიათ ალექსანდროპოლის ქალაქის თავად.

მორიელი.

თანამედროვე ანეგდოტები

(სტენ სტენისსთვის).

ილაპარაკეს მიტინგზე ჩვენში არსებული პარტიების წარმომადგენლებმა და ყველამ თავის მხრივ სამეკობროთ მოუწოდა მსმენელი,

სიტყვას თხოულობენ მსმენელი ბლეხები.

— ამხანაკებო! ყველაფერი კაი საქმე გვეგონეთ და ყველაც თავისთვის სამეგობროთ მოგვიწოდებს; აფხანაკობას თხოულობენ, მარა ასათ ხომ ვერ გვეტრეკინთ. ახლა ერთობა გვინდა; ყველა ერთი კაცივით ერთად უნდა ვიყოთ და საერთო საქმე უნდა ვაკეთოდ კიდევაც. აი მე ლურგალი ვარ; ვეჩქარები მალე საძირკველი, გავფსკნა და საბურავი წამოვაფარო საჩქაროთ, მერე მოვდგები ნელა-ნელა და ხან რას ვაკეთებ და ხან რას: დაეანაწილებ ოთახებით და შესაფერ ბინებათ. აი ახლა ეს რევოლიუცია დავასრულოთ. აი რესპუბლიკა კაიუნდაიყოს როგორც ქე ვხედეთ, მერე მოვდგეთ დავაკეთოთ და ვაკეთოთ ეგი შინაური საქმები, ესე როგორც საჭირო იქნება.

მეორე ბლეხი.

—აფხანაკებო! ყველას კი გვახსოვს 1904 ნ. ჩვენი გამომფხიზლებელი ს. დემოკრატიები იყვენ. იძახოდენ; ძირს ნიკოლოზი, ჩვენც უმოწმებდით. მიწები უნდა ჩამოერთვას ვისაც მეტი აქ ან არმაო შეუქმენი და გადაეცეს ვისაც ჭირდებაო, უმოწმებდით ჩვენც დაგვიხაროდა კუდმაკუდი სიტყვით რასაც გვეუბნებოდენ უჯერ[illegible] ბარე ორს ეცინებოდა ავი ამბავი და აბდღლობა ეგონათ. ასთე ეფიქრობდი მეც, მარა საბაკარიზე არაუერს ეამხელდით დროცა შემოვიდა რეაქცია, ის იყო ჩვენი საქმე და პლანები იმან დაიკცია; მოგვადგენ და ტყავი დაგვაძრეს. მაშინ ყველას კი დაგვეკარგა იმედი; ზოგი ვულში და ზოგი აშკარად ვიძახოდით: ნიკოლოზს ივინი როგა ჩამოიგდებს და ან ამდონ საქმეს მაგენს ვინ გაანეტვეებს, ისთე ვვატყუებენ თქვა. მარა უდიტინეს და უდიტინეს ნელა-ნელა ბევრი მოკლე და ბევრი ციხე-ციშბირში წეევიდენ, მარა მაინც უდიტინეს და უდიტინეს და უდიტინეს და ქე არ გაკეთეს, რაცხა უნდოდათ ამ ჩვენ დაცინვაში! ახლა აფხანაკებო ვინცხამ ეს საქმე დეიწყო, რავარც თქვა ქეც დაესრულეს ისთე და იმას მაშინაც ქე უჯეროდით და აწიც უნდა დოუჯეროთ; ჯერ არაფერი უქნიათ ცუდი და აწი, თუ-კი იცოდებენ განა თავლები არა ვვაქ?..

მესამე ბლეხი.

ჩვენთვის კაი ვისაც უნდა ქე ვატყობთ აქედანვე, არა ეს თავადი, აზნაური, მღვდელი, ვაჭრები და ის მდიდრები, რომ მოგვდგომიან და გვიჩირინებენ. სოციალ დემოკრატები გატყუებენო, თქვენი ბალარიბებბა- ბალლურტრება უნდებიანო, ერთი მითხრან საიდან ჩანს ეგი ასთე. ეს ხალხი მუდამ თავზე ვვადგა და სულს გვხდიდა; მიწა ძალით, თუ შეეძინეთ თვარა ნებით არ მოუციათ; დღეობაში არ გვგვესვლებოდა ძთი ბაშით ხალხში ყველგან დაჩაგრული ვყავდით; მუდამ ბატონათ გრძნობდენ თავს და ჩვენ მონათ გვთლიდენ, ტყავს გვაძრობდენ და გვადარბებდენ. ახლა რა პირით გვეუბნებიან:„ ჩვენ თქვენთვის კაი გვინდა და სოციალ დემოკრატებს გლახაო?.. თუ ასთეა, აფხანაკებო, რომ სოციალ დემოკრატებს ჩვენთვის გლახა უნდათ და შენი გლახა ხალხია მაშინ ჩვენი გლახის მდომი ხო თავიდანვე ი ჩვენი მტრები იყვენ, მოდით ამ ჩვენს მუდმივ მტრებს სოციალ დემოკრატები დავარქვეთ ,ხოლო სოციალ დემოკრატებს, მეგობრები. ? არ მოგეცემენ აწი ამის ნებას ჩვენი აფხანაკები?

ა. ხაბულიანი.

ეირია მონასტერი.

(ჯუდგენ სოფლ ლეკვს.)

ორმოცდა ჩვიდმეტჯერ რომ მენახა სიზმარში აგი ამბავი, იმას რავა დევიჯერებდი, რომე ნიკოლოზ ხემწიფე ასთე უცებ წამეიჩოქებდა! პიატი გოდაში მისმა კაზაკრუსებმა კუდის რიკამდე ამაშლაპეს ტყავი და რავა ვიფიქრებდი რომე დღეს ოგენი უტევდენ, მარა ინება იესო მაცხოვარმა, ჩალლხი წალმა შემოტრიალდა და მე რომ მინდოდა ისტე მოპეხარაკდა საქმის კარაბადინი! მე აქანე უურზე მეძინა და პეტრებულში სულ ორ დღეში გვთავდა და ჩეიარა რევოლუციამ სულ რომა, სულ არ გამიგია არაფერი თქვენ არ მოუკვდეთ ჩემ თავს! არა, ნამდვილ პასიაკაში ჩაგვიდენ და ისტე ფოშტით მოგვარაფენ აგი სლაბოდაც და თავისუფლებაც! ბიპო, მე აქანე რევოლუციაზე ორმეტი წელიწადი ველოდებოდი. პასლედნი კატა რომაა, ოგიც კი შევაიარაღე და კეშმარიტათ მინდოდა რომე პიატი გოდის სასლი ამეღო. მე შენ გითხრა და მოჩხუბარი ხალხი არ მყავს ოჯახში! ჩემი ბარბალე ბზიკ შეჯდარი ჯორივით ყოველ ნიმუტს! გამზადილია ჩხუბიზა და ვერ დატრიალდება მე გეტყვი შარშან წინ აბესალო ტალახაძის ნათელიდან რომ დგბრუნდი სახლში, კეშმარიტათ გვარიან გადაპრუუულში და რავარც მოგეხსენებათ ნასმი კაცის ამბავი, პეტერე წეეეარშიეე ჩემ ბარბალეს. რაცხა უმეურ ხასიათზე შეხვდა და ნაგაზი ძაღლივით დამიწყო ღრენა! ცოტა უყურე, მერე კიდო მოეცაცუნე ხელი, მარა მისთანა მიცაცუნება შენს ტერს! რომ შემოტრიალდა ბოშო კურო მოზვერივით და დაატანა ფოსტლებს ხელი, მისთანა მდღლიზა, რომე მრცხენა ნეკრის ძვალი რავარც შაბი, ისტე გადამანტვრია! მართალია ქეც შევწუხდი და ძალიანაც მეტკინა, მარა რევოლუციაზა თელათ რომ წავაგო თავი, კაპიკათ არ ჩავაგდებ, არ მოგიტეს სავლე კრიმონჩიჩ! მაშინათვე გამიელვა თავში აზრმა და ვიფიქრე: აგი ფოსტლების ძირი რომ მოუტედო ფსვილი ჯორის ნაღის ლურსმებით, მაშინ ჩემი ბარბალე რევოლუციას მიმაგებიებს კი არა, თელი ბათალიონი რომ მიაყენო ზედ ვერას უზამენ თქვა აგი ვიფიქრე, დავაწყე პლანები და დევიწყე მზადილი! იცოცხლე მე ის ჩემი ფერდების, დამეხვია ფოსტლები დავაკიდე გემოზე! რევოლუციონერებსაც მზათ მყავდა დასტაკებლათ, მარა ვინ გაგაგებია რამე! აგი სლაბოდობა ისტე მოგვართვა პეტრებულმა, რავარც შემწეარი გოჯი! პატარა ქე შემცხვა სხვის გაწყობილ სტოლზე რომ ალიფაში შემოუკრიმაკულე, მარა რომ ეგონა საქმე, არც ისტე დარჩაზე ვთქვი: ნიკოლოზი გადმოგაკოტრიალეთ, ბურეუებს ცხვირი ჩაუნაღვლეთ, კნიაზები მოვკუნტეთ, ხუცები ავაწრიალეთ თქვა მარა სულ სხვაფერ წეევდა საქმე! თელათ ეირია და ეისაარა ყორისფერი! ბიპო! ყორისფელი კაი, მარა იმას რავა ვიფიქრებდი, თუ აგი ჩვენი ცოციალდემოკრატია მუაზე გეიყოფოდა და ერთიმეორეს დეესოდა! ბიპო ჩვენ ყურები გამოგვეპედენ „შეერთოთ, შეერთდიო“ და შეერთდეთ კი არა რავარც წურბელი ისტე მივეწეპე ჩემს ბარბალეს, თქვენ ნუ მოუკვდებით ჩემს თავს, მარა რაი! ჩვენ გვარიგებენ და თვითონ იწოწებიან! ბიპო, რა გაჩდენ ეს ბოლშევიკები! რავა ააფორიაქენ ყორისფელი, რავა ასვარ-დასვარეს თელი დუნია! მანდამანც ჩხუბი, შე კაცო, რავა ნელაზე რომ შეწყვეთ და არც წვადი დეიწვის და არც შამფური, იმას რა ჯობია! ვაი, რავალი დაწყობილი, რავალი გაჩისტული საქმე ასვარენ; კაცი რომ რჯულს გადოუდგები და კაკი წეოეთელს არ ირწმენებენ, შერცხვენაა შორაპნის ვეზდის, აპა რა ჯანაბაა! აგია მერე კაი, აგია მერე ლამაზი! უხ, ბოლშევიკებო! ერთი თქვენი თავი ჩამიგდო ხელში რომე რიგიანათ შეგზილოთ... (უცებ იყვირებს) ვაი ჩემს მოსწრებას! მე აქანე ვატარტალებ ენას და უმარულის წადება კი თელათ დამავიწყდა! (თავში ირტყამს ხელს) ვაი, ამ დღეს მომსწრეს! ქალი უმარულს და მე აქანე რჩები გავაპტყელე! დედა, რავალი გადარეული იქნება ახლა! აწი და მე უბედური ამ ბოლშევიკებს სხვაგან რაღას დავეძებ. ჩემს ბარბალეს რომელი მამალი ბალშენიკი ჯობია! რომ მოგორთავს ახლა იმ დაკეედილ ფოსტლებს ნეკნის ძვალი კი არა, ფიეუებს ამომაყრიებს კისერში! ახლა უნდა გოუწვე მენშევიკურათ, არ უნდა ლაპარაკი, თეარა რომ გამიგდებს ქვეშ და მანახარიტის დიქტატორას ყველა ეს ერთად გამომიცხადებს!

გოგია.

სავალდებულო დადგენილება.

(რკინის გზის მ . ავარი სახელოსნო)

რაკი რკინის გზის მთავარ სახელოსნოს აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ გამოკრული განცხადება ეხება მხოლოდ სინდისიანებს, ჩვენ უსინდისო მოვაჭრე ორგანიზაციის წარმომადგენელმა გადავსწყვიტეთ: გავაორკეცოთ ვაჭრობა, მაგალითად:

ა) სბორნი ცეხის ვაჭართა ორგანაზაციას დღემდის კვირაში მოჰქონდა სამასი ნესვი, დღეიდან უნდა მოიტანოს ექვსასი.

ბ) ტოკარნი ცეხისამ ოცი ფუთი პამიდორი.

გ) კუზნეჩნი ცეხისამ, ვინაიდან უმეტესობა ხაშის მოყვარული რაჭველებისაგან შესდგება, ნიორი უნდა მოიტანოს სამჯერ მეტი.

დ) ვაგონი ცეხისამ უნდა ჩამოიტანოს ლობიო და ღომ—მომი სამჯერ მეტი.

ე) სადურგლო ცეხისამ ვირის საპალნე მხალი ორჯერ მეტი.

ვ) მღებავთა ცეხისამ კიტრი ორჯერ მეტი.

ზ) რადგან კიტრმა, ნესვმა, პამიდორმა და მხალმაციება იცის „კატელნი“ ცეხი სავაჭროთა ორგანიზაციას დაევალა მოიტანოს ხუთჯერ მეტი არაყი, რომ მუშტრები არ დაგვიავათმყოფდეს.

ერთხმათ გადასწყდა: თუ აღმასრულებელი კომიტეტი შეგვიტყობს და სეზონის ბილეთებს ჩამოგვართმევს ვიმოგზაუროთ ვაგონის სახურავებით.

მიღებული იქნა აგრეთვე ისიც, რომ იმ კომიტეტის წევრს, რომელიც ყურადღებას არ მიაქცევს ჩვენს ვაჭრობას, უფასოთ დაეთმოს კვირეში ერთი ნესვი.

ძმია·

მოწოდება.

(სიტყვა და საქმე)

ხალხნო! სამშობლო განსაცდელშია,
თავისუფლება საფრთხეს განიცდის!
(ხალხი კი დგანა რიგში „კუდებათ,“
ყურს არ იბერტყავს, იგი პურს უცდის.)

—

მიეცით სესხი ახალ მთავრობას!
ხალხნო—, სამშობლო შეიწყალეთ მსხვერპლსა!
(ხალხი აგროვებს ქაღალდის ფულებს,
მიწაში მალავს ოქროს და ვერცხლსა.)

—

ჯარისკაცებო წინ გასწით მედგრათ,
ხომ ხედავთ მტერი თუ რა რიგ გვიტევს?
(ჯარისკაცები იბრძვიან „ზურგში,“
იქ, ბრძოლის ველზე, იხევს და იხევს.)

—

მუშებო შეკრათ მჭიდრო კავშირი,
ჩვენს წინააღმდეგ ირაზმებიან!
(მუშები ალბათ მაშინ მოიცლის
ფრაქციულ ბრძოლას რომ მორჩებიან.)

—

გლეხებო, გვიხსენ დამშევისაგან,
პური სჭირიათ თქვენივე ძმებსა!
(ჯერ სად სცალიათ გლეხებს ამისთვის,
არ წამართვანო იყოფს მიწებსა)

—

რამდენია მძლავრი სიტყვა,
ჯერ უცნობი, ჯერ უთქმელი,
რამდენია კარგი საქმე,
ჩვენთვის უცხო, ჯერ უქმნელი.
სიტყვა იგი მაშინ ვარგა,
როცა ჰპოებს კარ გამგონს,
საქმეც მაშინ გაკეთდება,
თუ ვაფასებთ ჩვენ ძალ-ღონეს.

ი. ც—ძე

ფოთს.

შენა ხარ ქალაქთა მეფე და მთავარი;
კოლხეთის მშვენება, ზურმუხტი, ჯავარი.
შენს მკერდზე ქანაობს რიონი მდინარი,—
ხან რისხვით მოსილი, ხან ნაზად მცინარი.
შენ კალთებს გირეცხავს შავი ზღვის ტალღები
დახტიან შენს ირგვლივ, ვით გიჟი ბალღები.
შენ ყელზე გევლება გველივით წილწინა,
სურნელი წყლიანი, წყნარი კაპარჭინა.
ოჰ, ესე მდინარე სამზეო ,სადარი,
ამქვეყნად ვინ ნახოს იმისი სადარი,!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

იქ მარად დასცურავს დამხჩვილი კატები
ძაღლები, ქათმები, იხვები, ბატები;
იქ ცხოვრობს ბაყაყი—მუსიკის დოკენტი,
მიტომც იქ იმართვის ყოველ ღამ კონცერტი.
იქ ცხოვრობს ყვითელი უმეური დასობით,
ვინც მცხოვრებთ მუნ უეკნობს სიცოცხლეს
ასობით!..
და მისსა ნაპირსა ლურჯსა ლორწიანს,
სად კოლოთ ურდონი აწყობენ კორწიანს
და სადაც უმეურისა ეწყობა ბაზები,—
იქ მარად იქმევა სურნელი გაზები.
და აჰა ქუჩები, ეგ შენი ქუჩები,
წყალ შენგაუბები, წუმპ მონაქუჩები,
სად ღამე ბინა აქვს სიბნელეს
წყვდიადსა,!—
სიმშვენით ედრება ჭალა-დიდს დიადსა.
ჰა, აგერ ბაღიცა გიეურად მზირალი,
ბალახით ავსილი, მწუხარე, მტირალი.
სიმწრისა ცრემლები ჩამოსდის თვალებზე:
ობლობა ისახვის მის ეელურ ხალებზე.
იქ ხშირათ სეირნობს ძროხა და ღორია,
(უფლებით ხომ ყველა დღეს თანასწორია!)
ნელ-ნელა დადიან ფეხების პაკუნით
მოცლით და სიდინჯით ბალახის ტკარუნით
ბაღის წინ წყნარად სთვლემს ზარმაცი
ბაზარი,
კარ გამოკეტილი, ჩუმი ვით სამარი.
მის ტკბილ ძილს არ არღვევს კაცთ
ფეხთა სრიალი,
არც კეკლუცთ კისკისი, არც ჯოგთა
ხრიალი.
სიწყნარე, სიჩუმე, სიჩუმე სიწყნარე
ქუჩიდან ქუჩაზე მსრბოლ-გადმომდინარე—
აი რა იტაცებს ჩემს გულს და გონებას,
აი რა მიღვიეებს ძილსა და ზმორებას.

მიყვარხარ, ქალაქო, მთელ ჩემი არსებით,
როს მე შენ არ გხედავ ვიმოსვი ფლასებით
მიყვარხარ რომ შენ ხარ ქალაქთა მთავარი!
კოლხეთის დიდება, ზურმუხტი ჯავარი.

პოდბიპენტა

---

*) უეეურს დასაწყლეთ საქართველოში მალარიას ეწოდებენ.

**) ჭალა-მეგრული სიტყვა, როგორც გადმომცემს ბაბს ნიშნავს.

ს ა ტ ა ნ ა

(ეწრის კუთხე)

ეწრის კუთხის ნაწვავ-ნაკლავ
ნამეცადინეეი.
ჰქონდეს ეკლესია, მაზე
დაიღალა ხეეი...
დაიღალენ, მაგრამ ჰქონდათ
ზორბა ეკლესია,
საეეკლესეური სახარება
და სხვა...რაც წერია
დაეწერეს ღვთის მშობლობას
ცეკვა, ღმის, თეეა.
სთქვეს სტუმარსაც პატივი ვცეთ.
თუ კი მოერეეა.
„მოთრეევის“ არ მოგახსენოთ,
სოლო „მოგრძანებათ“,
ბეერს ნახავდით აღოლებულს,
მოსულს თავის ნებით.
სვამდენ, სეამდენ, დათრობოდენ
აყოლებდენ ქკუას,
ხან ჩხუბობდენ, ხან ცეკვავდენ,
მღეროდენ „იპ-უას“.
ეს კი იმ დროს, განათლებათ
იყო მიღებული,
დათრობ-აყალ-მაყალ-ჩხუბის
ვიყავით ერთგული.
მაგრამ არ მოგვწონდა,
ან რა კანონია,
ეკლესიას რომ ალპობდენ
არ გამიგონია.
რომ სავსებით ეკლესიას
ავღოთ ხელია,
არ შეეღოთ არ დავხუროთ
ეს რა სათქმელია.
ეკლესიას არ უეარგა
თუღი, სახურავი,
წაბლის კეღლებს თუ დავალპობთ
ეს იქნება ავი.
ისეთ საქმეს ნუ ჩავიდენთ
ქრისტიანს ეწყინოს,
შეგნებულს რომ გული დაასწდეს,
ეშმაკს გაეცინოს..
ეკლესიის ეზოშია

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბლომათ ანწლიკაი,
ეზოც შეუღობავია,
ეს არ არის კაი.
რა თქმა უნდა საჭიროა
სუფთა სასაფლაო
მამა ჩემი რომ მომიკვდეს
სად დავასაფლაო.
ამით ყველას მოგიწოდებთ:
თქვენც შეიგნოთ, (დროა)
იმ საქმისთვის ვიმუშაოთ
რაც რომ საჭიროა.
სასაფლაო არ გვინდაო,
იტყვის გიჟი, შტერი,
გთხოვთ შეეღობოთ, და გავსწმინდოთ
თქვენი.

ისკანდერი

დეპეშა

დ. მიხაილოვი. 17 აგვისტოს, ზემოჭალის სკოლაში მოხდა მიხაილოვის რაიონის სახ. მასწ. ფილიალურ განყოფილების კრება. გულსახეთქი საკითხი იყო მომდინარე მომენტში „ბედი სახალხო მასწავლებელთა„. ეს საკითხი კრებაზე, თანახმად თელაველ მასწავლებელთა ტელეგრამისა, ცნობილ იქნა „განსაცდელში“, ვინაიდან ის, უკანასკნელად მიღებულ ცნობით, ვარდება ვიღაც კომესიარიატის მიერ დანიშნულ კომისრების ხელში. ამის გამო კრებამ დაადგინა: პროტესტი გამოეცხადოს თავხედობისათვის კომისარიატს, რომელიც მასწავლებლების მხრივ არ იქნება ნდობით აღჭურვილი და თავის სამოქმედო პროგრამაში ნაციონალიზაციის სახელით ეცდება: ა) სკოლებში განმარუსებელ პოლიტიკის გაუქმებას, ბ) ქართულ სკოლებში რუს-ბერძენ მასწავლებლების ნაცვლად ქართველის მცოდნე პირების გამოცვლას და გ) განყოფილების სამოსწავლო წლის რიოდენობის მიხედვით სახელწოდებას, ვინაიდან დღემდის ზოგიერთ აქაურ სკოლებში ასე არ იყო. მოწაფეები პირველ განყოფილების წოდების ღირსი მხოლოდ მეორე წელიწადს გახდებოდნენ. ე. ი, როდესაც რუსულ ენის „წვალებას“ შეუდგებოდნენ.

ნოდ.

ფოთი. (ნახტურის ფროზტი. გურიის ჭუჭის რაიონი.) აქ გაჩდა სარწმუნოებრივი სექტა, სახელად „ბახუსელნი“ ამ დღეებში ამ სექტის მთავარ-ქურუმებმა: [1]) ლარვენტი, მეიქბიშვილმა და მიხაკო გოგუამ. ტ. ტუღუშის შენობაში დაარსეს ბახუსის სამლოცველო. [2]) სამლოცველომ, როგორც მოსალოდნელი იყო, ბახუსის ბევრი მორწმუნენი შემოიკრიბა თავის გარშემო, „ეცელ“ ფოთის სხვა და სხვა კუთხეებიდან.

„ბახუსელნი“ მართლაც ეშმარიტი მორწმუნენი აღმოჩნდენ. მათმა დღიან-ღამიანმა ლოცვა-ღაღადმა, [3]) მსხვეპლის შეწირვამ, [4]) გალობამ [5]) და ბახუსისადვ პატივსაცემლად გამართულმა ცეკვა-ფერხულმა, შელუღმა [6]) და ერთი-მეორის მუშტებით დახელვამ დიდი უკმაყოფილება გამოიწვია ადგილობრივ სიწყნარის მოყვარულ ქრისტიანეთა შორის-

უკმაყოფილება თანდათან აღელვებამ იქცა, აღელვება — აღშფოთებათ და აღშფოთებამ შეტევის ხასიათი მიიღო. დაიჩაზმა ორთავე მხარე და გაჩაღდა სასტიკი ბრძოლა პირველათ „ბახუსელნი“ მამაცურათ და გმირულად იგერებდენ ქრისტიანეთა იერიშებს და ზოგჯერ კონტრ-იერიშებზედაც გადადიოდენ. წარმოიდგინეთ ქრისტიანეთ ერთი წეკრი ლაზათიანად დაუბეგვეს... მაგრამ ბოლოს ბრძოლის ღმერთმა ვერაგულად შეაქცია მათ ზურგი, სწორედ კვირას, 27 აგვისტოს, დღის-12 საათზე ქრისტიანებმა მოიკრიბეს მთელი თავიანთი ძალა, მოულოდნელათ თავს დაესხენ „ბახუსელთ“ სასტიკათ დამარცხეს, მთელი მათი ციხე სიმაგრე აიღეს და სამლოცველოც. სამუდამოთ დახურეს.

პოდბიპენტა

---

[1]) „ბახუსელთა“ მთავარ ქურუმს ჩვეულებრივ ენით ეწოდება „მიკიტანი“

[2]) ბახუსის სამლოცველო, ანუ „სამიკიტნო“

[3]) ლოცვა-ღაღადი ე. ი. ხმა ჩახლეჩილი ღრიალი

[4]) მსხვეპლის შეწირვა — ღვინის გადასხმა

[5]) გალობა — ხმა ჩახრეწილი ყვირილი

[6]) შელუღი — ერთ ვეოლვეერის წაღმა-უკუღმა სროლა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ქ. დუშეთი.

გაუმრჯოს სოციალ-დემოკრატიულ საბჭოს!

არჩევნები დამთავრდა
და დაწყნარდა ხალხი.
ფედერალისტებმა კი შეიმოსეს თალხი.
არ გაუდით ბეჭავებს
გაწყობილი ხრიკი
და თეგზისა მაგივრათ
დაიპირეს ხელიკი.
ამის გამო მაშინვე
მოახდინეს კრება:
თუ როგორ აღედგინათ
დაცემული მცნება.
ბევრი სიტყვა დაინთხა,
ცრემლიც დაიღვრა,
განუწყვეტლივ ისმოდა
ქუჩური შუქარა.
ოხოვნაც კი გაგზავნეს,
სადაც ჯერ არს, გრძელი.
ენახოთ ვის აქვს ძალა.
ვის აქვს მძლავრი ხელი.

ბაგნელი ბზიკი.

„მუშაკის მათრახის"

ხელის მოწერლებისა საუფლებლოთ.

ქალალდის და ყოველგვარი საბეჭდავი მასალის უზომოთ გაძვირების გამო, ჟურნალის ფასი წლიურათ 7 მან. მაგიერ არის 12 მან. ამიტომ გამომცემლობა სთხოვს ხელის მომწერლებს, გამოგზავნონ ზედმეტი 5 მანეთი. წინააღმდეგ შემთხვევაში მომავალ ნომრიდან ჟურნალი აღარ გაეგზავნებათ.

კანტორა „განთლება"

სამხედრო მიმოხილვა

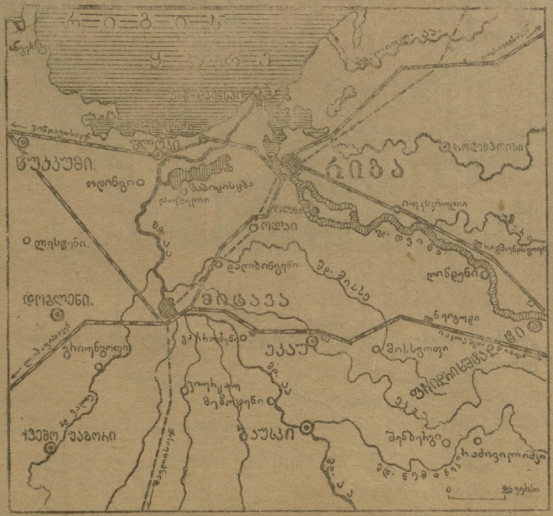
ᲠᲘᲒᲐ
ᲬᲣᲙᲐᲣᲨᲘ
ᲠᲘᲒᲐ
ᲛᲪᲮᲔᲗᲐ
ᲚᲘᲞᲐᲣᲚᲘ
ᲓᲘᲓᲒᲚᲣᲜᲘ
ᲔᲙᲐᲣ
ᲑᲐᲣᲡᲙᲘ
ᲛᲘᲡᲘ
ᲛᲘᲡᲘᲡ ᲠᲐᲘᲝᲜ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

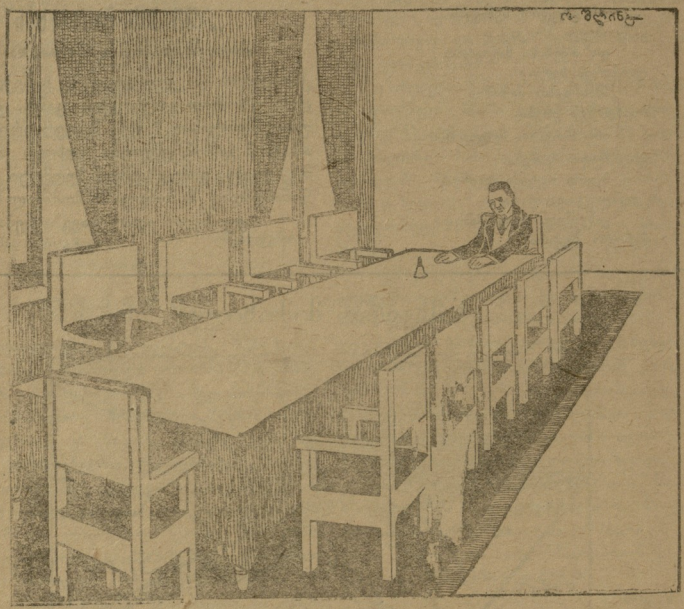

კერენსკი. სწორედ ხათაბალაა! ჩამოვსხამ ამ მინისტრებს, გაიხედავ სტოლი ისევ ცარიელია.

რედაქტორი ეშმაკი, სტამბა ვ. რუხაძისა, გამავლის № 1